

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра туристичного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

“___” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ"

другий рівень вищої освіти

Галузь знань 24 сфера обслуговування

Спеціальність 242 туризм

Спеціалізація Управління туристичною діяльністю

Кваліфікація магістр з туризмознавства

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 242 «Туризм»		
Модулів – <i>к-ть модулів</i>	Спеціальність (професійне спрямування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальна навчально- дослідницька завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – <i>90</i>		4-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	Освітньо- кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		30 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: <i>екзамен</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета: ознайомлення студентів із теоретичними основами інноваційного менеджменту в туризмі, розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інноваційних технологій і його формуванні, обслуговуванні туристів; застосування нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів; формування знань щодо до новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму.

Завдання теоретична та практична підготовка студентів фаху з питань:

- застосування теоретичних аспектів інноваційного менеджменту в практичній діяльності;
- знайомство с інноваційними технологіями в сфері туристичних послуг, із спектром новітніх технологій, використовуваних в готельному і ресторанному сервісі, курортній справі і туризмі;
- використання продуктових та технологічних новацій і діяльності підприємств;
- розвиток уявлень про арсенал комп'ютерних засобів інформаційного забезпечення інновацій на основі функціональної моделі сучасного програмного забезпечення;
- розуміння взаємозв'язку технологій надання послуги з технічними засобами, необхідними для її виконання;
- застосування методів оцінки економічної ефективності інноваційних перетворень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- принципи інноваційних процесів в туризмі;
- види інновацій та їх диференціацію;
- моделі інноваційного підприємства;
- основні елементи та принципи новітніх технологій;

- методи оцінки економічної ефективності впровадження інновацій;
- сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій;
- мережні інформаційні технології;
- гіпертекстові технології і технології мультимедіа;
- інформаційну складову організації туристської діяльності.
- апаратно-технічне й програмне забезпечення інформаційних технологій в туристичній сфері;
- організацію системи підтримки прийняття управлінських рішень;
- основи роботи із системами бронювання;
- класифікацію Інтернет-ресурсів туристичної спрямованості;
- основи електронної комерції в туризмі;
- фактори впровадження й використання інформаційних технологій у туристичну діяльність;
- програмне забезпечення автоматизації роботи туристичного офісу й підприємств соціально-культурного сервісу;
- комплексні системи обслуговування туристичних замовлень;
- електронну рекламну діяльність у мережі Інтернет у сфері туризму й соціально-культурного сервісу;
- інформаційні системи менеджменту туризму й соціально-культурного сервісу;
- геоінформаційні технології в організації туризму;
- формування проектів турів, їхнє ведення й аналіз;
- моделювання обчислювальних процесів в економічних інформаційних системах;
- системи забезпечення безпеки й захисту даних.

вмітивикористовувати:

- теорію інноваційного розвитку;
- принципи впровадження інновацій в сучасних умовах;
- особливості моделей інноваційного розвитку туристичних підприємств;

- міжнародний та вітчизняний досвід формування та впровадження інновацій в діяльність туристичних підприємств;
- принципи та механізм функціонування інноваційних процесів;
- методи управління вибором напрямів і варіантів розвитку туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі;
- впроваджувати інноваційні проекти в туризмі, інформаційні інноваційні технології в процесах обслуговування туристів;
- спеціалізовані програмні продукти з ціллю автоматизованого формування, обліку, збереження та ведення туристичних замовлень;
- новітні стратегії інноваційного розвитку підприємств, а також: нові форми і види туризму, обґрунтовувати нові потреби подорожан, організаційно-технологічного забезпечення процесів обслуговування,
- професійну аргументацію при обговоренні інноваційних методів роботи в готельному і ресторанному сервісі, курортній справі і туризмі.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p><i>Інструментальні:</i>Здатність до: аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів; Здатність відтворювати знання, методи та навички відповідно до контексту та продукувати на їх базі власні пропозиції; оцінки та аналізу соціально-економічних процесів; уміння обґрунтовувати управлінські рішення.</p> <p><i>Міжособистісні:</i>здатність осмислювати власний досвід та передавати його іншим у процесі викладання.</p> <p><i>Системні:</i> набуття гнучкого та креативного способу мислення, вміння розуміти, осмислити та розв'язати проблеми та задачі, які стоять перед фахівцями з туризму.</p> <p><i>Спеціалізовані концептуальні поглиблені знання:</i> нормативної бази, яка визначає діяльність підприємств індустрії туризму в Україні та світі; професійного дискурсу, термінології, джерел поповнення лексики; призначень документів, вимог до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення.</p> <p><i>Критичне осмислення проблем у професійній діяльності та на межі предметних галузей:</i> особливостей функціонування сучасного туристичного ринку та використання ресурсів; знання інформаційних потреб суспільства, інформаційно-пошукових ресурсів і стратегій; наукові основи державного управління, особливості регулювання економічних ситуацій в умовах інформаційного середовища; методів та технологій маркетингових досліджень у туризмі.</p>	<p>використовувати сучасні інформаційні технології у підприємницькій діяльності в індустрії туризму на місцевому, регіональному, національному та світовому рівнях;</p> <p>продемонструвати поглиблене знання специфіки глобалізаційних процесів у сучасному світі, розуміння законів, за якими розвиваються культури, метакультури, та субкультури сучасного світу;</p> <p>реалізовувати на практиці поглиблені знання з психології (під час ділових переговорів, управління колективом, для саморозвитку, для профілактики професійного вигорання працівників туристичної сфери, у міжособистісних стосунках, у контактах зі споживачем); розробляти, обґрунтовувати та впроваджувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства, відповідно до державних, регіональних та місцевих програм розвитку туристичної галузі; створювати підприємства індустрії туризму та організовувати їх роботу, відповідно до ситуації на ринку; залучати та реалізовувати на практиці інвестиції на різних рівнях господарювання туристичного сектору України;</p> <p>активно впливати на формування та розвиток туристичного образу України, визначати напрями удосконалення державної політики у галузі туризму з огляду на геополітичну стратегію її розвитку, проводити аналіз конкурентоспроможності національного туристичного продукту, відповідно до динамікита структури міжнародних туристичних потоків;</p> <p>креативно мислити відповідно до викликів бізнесу, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій, відкривати нові сегменти туристського ринку;</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

Тема 1. Інформаційні системи. Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем

1.1. Предмет і зміст навчальної дисципліни.

Роль інформаційних систем та технологій в управлінні сучасними організаціями. Базові поняття інформаційних систем й визначення. Історія розвитку інформаційних систем (ІС).

1.2. Класифікація, структура й компоненти ІС.

Промислові стандарти ІС. Види інформаційних систем: експертні, управлінських знань, стратегічної інформації, бізнес-інформації, інтегровані, корпоративні інформаційні системи. Інформаційні системи управління (ІСУ). Класифікація ІСУ.

1.3. Інформаційні автоматизовані системи управління (ІАСУ).

Типи ІАСУ. Види забезпечень у складі ІАСУ. ІС організаційного управління. Інформаційні системи керівників. Використання чинного законодавства в туристичній діяльності. Інформаційні системи правової інформації, "ЛІГА:ЗАКОН". Рівні управління. Створення інформаційних систем, їх якість та ефективність.

Тема 2. Інформаційні технології у системах управління діяльністю туристичної організації

2.1. Розвиток інформаційних технологій.

Етапи розвитку інформаційних технологій. Класифікація інформаційних технологій. Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій. Інформаційна складова організації туристичної діяльності. Перспективи розвитку інформаційних технологій у соціально-культурній сфері й туризмі.

2.2. Програмне забезпечення туристичної діяльності.

Математичне, програмне та інформаційне забезпечення нових

інформаційних технологій (НІТ). Класифікація програмного забезпечення. Прикладне програмне забезпечення. Ділова й комп'ютерна графіка.

2.3. Мережні інформаційні технології.

Інформація й ресурси Інтернету. Розподілена обробка даних. Глобальна мережа Інтернет й Інтернет-технології. Напрями використання Інтернету. Класифікація Інтернет-ресурсів туристичної спрямованості. Коротка характеристика туристичних ресурсів в Інтернеті. Опис інформаційних потоків між виробниками туристичних послуг. Система інформаційних і комунікаційних технологій, використовуваних у туризмі.

2.4. Використання глобальної комп'ютерної мережі Інтернет у туристичній діяльності.

Формування єдиного інформаційного туристичного простору на рівні сучасних міжнародних стандартів і технологій в області туристичного й готельного бізнесу. Вплив сучасних інформаційних і телекомунікаційних мереж на розвиток туристичного бізнесу в Україні.

2.5. Використання хмарних технологій.

Сутність хмарних технологій. Хмарні обчислення. Достоїнства і недоліки хмарних обчислень

Тема 3. Теорії інноваційного розвитку

3.1. Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму.

Технологічний підхід до формування інноваційного комплексу туризму. Циклічний розвиток економіки. Дослідження М. Д. Кондратьєва Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера. Технологічні устрої розвитку та еволюція інноваційних теорій. Інноваційний пат. Теорія кризи. Теорія зростання П. Ромера.

3.2. Роль підприємця в інноваційних процесах.

Підприємницька діяльність в туризмі та зміна управлінських парадигм в туристичних організаціях.

3.3. Види інновацій в туризмі.

Інновації за класифікаційними ознаками: за сферою застосування, за

масштабами розповсюдження, за характером змін, за предметом застосування, за ступенем реактивністю, за ступенем формування і впровадження, за тривалістю життєвого циклу інновації, за формою організації інноваційного процесу (імплементації), за повнотою інноваційного процесу і ступенем новизни, за характером процесу інноваційної діяльності, за ступенем інноваційних змін відносно попереднього стану процесу (системи). Життєвий цикл інновацій.

Тема 4. Інноваційні процеси в туризмі

4.1. Структура і стадії інноваційних процесів:

Нововведення; інноваційна діяльність; державна інноваційна політика; інноваційний потенціал; інноваційна сфера; інноваційна інфраструктура; інноваційні програми.

4.2. Об'єкти інноваційної діяльності в туризмі.

Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту. Транснаціоналізація процесу туристичного виробництва.

4.3. Інновації в управлінні туристичними підприємствами.

Нові форми управління в туризмі: управління за контрактом, ділове партнерство, корпоратизація, мережі та консорціуми, альянси та ін. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Джерела інноваційних можливостей та формування інноваційної політики.

4.4. Цілі і принципи діагностування інноваційного потенціалу туристичного підприємства.

Методика діагностування інноваційного потенціалу туристської організації. Розробка основних напрямів діагностики потенціалу туристської організації. Динамічне моделювання туристичного бізнесу. Управління інноваціями. Управління знаннями.

Тема 5. Корпоративні інформаційні системи. CRM системи

5.1. Визначення й призначення корпоративних інформаційних систем (КІС).

Корпоративна інформація: визначення, вимоги, властивості. Сучасні

корпоративні інформаційні системи. Склад і структура корпоративних інформаційних систем. Базові вимоги до корпоративних інформаційних систем. Вимоги до корпоративних баз даних. Розвиток й шляхи використання технології «клієнт-сервер» в КІС.

Особливості корпоративних баз даних. Розподілені бази даних і розподілена обробка даних. Стандартизація доступу до корпоративної інформації. XML як єдина платформа інтеграції різнорідних інформаційних середовищ. Концепція XML та її реалізація.

5.2. Склад і характеристика основних елементів програмного продукту для КІС.

Структура інформаційного забезпечення КІС та можливості налаштування її за вимогами конкретного підприємства. Технології Сховищ Даних (DataWarehouse). Перспективи розвитку КІС. КІС й Інтернет-технології. Створення КІС на базі Workflow-систем. Системи управління документами - СУД. Світовий ринок корпоративних інформаційних систем. ERP, MRP, CRM-системи. Microsoft Dynamics CRM 4.0. КІС нового покоління.

Тема 6. Організація електронного туристичного бізнесу.

6.1. Інтернет-технології в туристичному бізнесі й бізнес в Інтернеті.

Глобальні розподілені системи (GDS). Автоматизація туристичного офісу. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста. Віртуальні подорожі. Інформаційно-довідкові системи в туристичній діяльності. Основи електронної комерції. Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Застосування електронної комерції у практичній туристичній діяльності. Основні характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією.

6.2. Роздрібний продаж на Web-сайті.

Управління ланцюгом постачальників й споживачів туристичних послуг. Електронні платежі та безпека. Електронне переміщення запасів.

Модель бізнесу в мережі. Принципи електронного обміну комерційними та фінансовими даними. Засоби просування туристичних товарів і послуг у мережі. E-mail і Інтернет-маркетинг у мережі. Маркетингові дослідження в Internet. Теле- і відеоконференції в мережі Інтернет. Пошук інформації в Інтернеті. Елементи Web-дизайну. Електронні магазини товарів для туризму.

Тема 7. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування.

7.1. Розвиток і застосування інформаційних технологій в туризмі.

Використання інформаційних ресурсів Інтернет. E-mail. Usenet для поінформування про нові тури і ціни на них. Списки поштової розсилки (MailSender) й адресна інформація. Telnet. FTP. Gopher. WWW. Mime. Skype та ICQ. Інтернет-вояж. Аудіо-гід.

Програмне забезпечення автоматизації роботи туристичного офісу й підприємств соціально-культурного сервісу в мережі Інтернет. Internet Explorer та інші сучасні оглядачі Інтернету. Технічна підтримка Microsoft.

Туристичні інформаційні термінали: наповнення, умови користування.

7.2. IT-рішення для туристичних компаній (TourIndex).

Пошукові системи, автоматичні модулі сайтів туроператорів, установка модулів продажу, пошуку пакетних турів та екскурсійних програм, каталогів готелів; підбору турів, турів зі знижками (палаючих "горящих" турів), рейтингу популярності курортів/готелів (мінімальні ціни, вітрина турів та ін.).

7.3. Програмні пакети управління туристичними фірмами.

Програмне забезпечення управління туристичними проектами. Інформаційні системи в управлінні туризму й соціально-культурного сервісу. Інформаційні технології в менеджменті туризму.

Необхідність автоматизації туристичної діяльності. Універсальні засоби автоматизації туристичної діяльності. Аналіз автоматизованих систем управління в сфері туризму.

Організація клієнт-серверної системи та встановлення програми.

Адміністрування прав і функцій системи. Програмні модулі: Довідники, Фінанси, Туризм, Білети, Чартерні рейси, Звіти, Органайзер.

Змістовий модуль 2. Впровадження й використання інноваційних технологій у туризмі

Тема 8. Сучасні системи електронного бронювання й резервування.

8.1. Автоматизовані системи бронювання і резервування в туризмі.

Історія розвитку систем бронювання. Склад послуг різних систем бронювання і резервування. Інформаційні системи бронювання мережі туристичних агентств (Tourdealer). Глобальні системи бронювання. Провідна глобальна розподільна інформаційна система Amadeus. Інформаційна система GALILEO. Інформаційні системи Worldspan, SABRE, FIDELIO. Сирена - перша автоматизована система резервування авіаційних квитків у колишньому СРСР.

8.2. Соціальні мережі як засіб інформування про тури.

Мережі туристичної контактової реклами ClickTravel. Таргетінг. Перспективи й проблеми розвитку систем бронювання. Бронювання транспортних і готельних послуг у режимі ON-LINE.

Тема 9. Реклама туризму в Інтернет.

9.1. Рекламна діяльність у мережі.

Контекстна, банерна, мультимедійна реклама в Інтернеті. Розроблення банерної реклами для Інтернет. Електронні канали маркетингу. Технологія розсилання й прийому кореспонденції в Інтернеті. Створення й ведення власної бази даних адрес. Розсилання й прийом кореспонденції по комп'ютерній мережі. Пошук у мережі Інтернет адрес потенційних клієнтів.

9.2. Розміщення й розсилання реклами в Інтернет.

Огляд можливостей реклами в Інтернет. Перспективи розширення інформаційно-рекламного простору. Перспективи розвитку електронної торгівлі.

Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності

10.1. Вплив політичної, економічної і соціальних сфер на інноваційні процеси в туризмі.

Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Роль всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдження інновацій.

10.2. Принципи гармонійного розвитку туризму.

Національна інноваційна система. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів. Регулювання інноваційної діяльності у технологічно-розвинених країнах світу. Методи активізації інноваційного процесу.

10.3 Система державного регулювання інноваційних процесів в Україні.

Організація науки і науково-технічних досліджень у сфері туризму. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму

Тема 11. Геоінформаційні системи в організації туризму.

11.1. Географічні інформаційні системи (ГІС).

Тенденції розвитку моделей даних в ГІС. Просторові дані. Координати просторових даних. Модель просторових даних. Визначення, призначення й області застосування ГІС. Складові частини й компоненти ГІС. Архітектура й технології в ГІС. Подання просторових даних: векторна й растрова моделі. Геоінформаційне й інтерактивне картографування в Інтернет-середовищі. Характер застосування й можливості використання технологій геоінформаційних систем. Сучасні засоби ГІС - коротка характеристика прикладних програм.

Електронні карти і атласи. Тематичний пошук з використанням метапошукових систем, освоєння різних способів знаходження необхідних місць й інформації на електронних цифрових картах, корегування маршрутів, масштабування, робота з різними інформаційними шарами, порівняльний аналіз картографічного матеріалу, засоби обробки графічної інформації. Можливості ГІС для складання спеціалізованих схем маршрутів. ГІС і Інтернет.

11.2. Можливості ГІС у вирішеннях туристичних проблем.

Дані дистанційного зондування для оптимізації туризму. Експертні системи й моделювання стійкого використання туристичного потенціалу в регіоні. Застосування портативних ГІС і систем глобального позиціонування в туристичній діяльності.

Програмне забезпечення ГІС. Інструментальні пакети програмного забезпечення. Управління, маніпулювання й візуалізація просторових даних. Запит й аналіз даних. ГІС-в'ювери. Інструментальний пакет ArcView GIS компанії ESRI для IBM PC. Довідкові картографічні системи. 3D-моделювання й інтерактивні карти в Інтернеті.

Тема 12. Інноваційні проекти в туризмі

12.1. Інноваційний туристичний продукт як основа нового продукту.

Продукт-захід, продукт-регіон, продукт-місцевість, продукт-товар, продукт-бренд та ін.

12.2. Диверсифікація видів міжнародного туризму. Особливості екстремального туризму. Нові види та форми організації подорожей: Сухопутний туризм - трекінг, альпінізм, велосипедний туризм, лижний туризм, гірські лижі, верховий туризм, джипінг. Пригодницькі тури та екзотик-тури, спелеотуризм. Повітряний туризм, відпочинок і розваги - планеризм, баллонінг, парашютінг, кайтінг. Авіаційний туризм. Космотуризм. Водний туризм – рафтінг, подорожі на гребних і вітрильних судах, екзотичні плавзасоби (на підводних човнах, катання по морських хвилях, риболовні екстрим-тури, дайвінг) та ін. Археологічні і палеонтологічні екскурсії. Релігійний туризм. Етнографічні тури. Мілітарі-тури. Хоббі-тури. Лікувальний туризм. Музеї нових профілів. Новинки туристичних видань. Нові продукти івентивного туризму, курортного відпочинку, СПА та велнес туризму. Система клубного відпочинку таймер.

12.3. Маркетингові інновації в туризмі: інновації в дослідженні туристичного ринку, продукту, споживачів, конкурентів. Інновації в маркетингових комунікаціях. Інновації в маркетингової ціновій політиці. Інновації в маркетингу продуктової політиці. Інновації в інформаційних

технологіях. Інновації в маркетингу збуту.

12.4. Техніко-технологічні інновації.

Інновації в процесах обслуговування в турфірмі, в готелях, на курортах.

Тема 13. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі

13.1. Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства.

Сутність і структура фінансового механізму. Принципи побудови механізму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

Економічні основи, джерела, форми і методи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Власні ресурси туристичних підприємств, корпорацій, альянсів. Використання банківських ресурсів. Розвиток венчурного капіталу. Міжнародні інвестиції.

13.2. Макроекономічні джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку.

Державні замовлення та урядові закупівлі, соціальні фонди в туризмі, кредити під гарантію уряду, податкові стимули та бюджетне фінансування івентивних заходів в туризмі, підтримка експорту національного туристичного продукту, можливості донорського фінансування інноваційних проектів.

13.3. Критерії результативності інноваційної діяльності.

Ризики інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів. Види ефективності та проблеми оцінки ефективності інновацій в туризмі.

Тема 14. Правові аспекти інноваційної діяльності

14.1. Інтелектуальна власність в інноваційних проектах.

Охорона і захист інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму. Охорона і захист інтелектуальної власності. Інноваційні конфлікти та можливості їх рішення.

14.2. Етичні аспекти використання інформаційних систем.

Ділова етика використання інформаційних систем. Соціальні аспекти. Особистість і умови праці в інформаційних системах. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність. Здоров'я працівників, особиста відповідальність.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п,с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Інноваційні технології в туризмі												
Тема 1. Інформаційні системи. Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем	6	2	2			2						
Тема 2. Інформаційні технології у системах управління діяльністю туристичної організації	6	2	2			2						
Тема 3. Теорії інноваційного розвитку	6	2	2			2						
Тема 4. Інноваційні процеси в туризмі	6	2	2			2						
Тема 5. Корпоративні інформаційні системи. CRM системи	6	2	2			2						
Тема 6. Організація електронного туристичного бізнесу	6	2	2			2						
Тема 7. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	6	2	2			2						
Разом за змістовим модулем 1	42	14	14			14						
Змістовий модуль 2. Впровадження й використання інноваційних технологій у туризмі												
Тема 8. Сучасні системи електронного бронювання й резервування	6	2	2			2						
Тема 9. Реклама туризму в Інтернет	6	2	2			2						
Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності	6	2	2			2						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем	2
2	Інформаційні технології у системах управління діяльністю туристичної організації	2
3	Теорії інноваційного розвитку	2
4	Інноваційні процеси в туризмі	2
5	Корпоративні інформаційні системи. CRM системи	2
6	Організація електронного туристичного бізнесу	2
7	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2
8	Сучасні системи електронного бронювання й резервування	2
9	Реклама туризму в Інтернет	2
10	Державне регулювання інноваційної діяльності	2
11	Геоінформаційні системи в організації туризму	2
12	Інноваційні проекти в туризмі	4
13	Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі	2
14	Правові аспекти інноваційної діяльності	2
...	Разом	30

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем	2
2	Інформаційні технології у системах управління діяльністю туристичної організації	2
3	Теорії інноваційного розвитку	2
4	Інноваційні процеси в туризмі	2
5	Корпоративні інформаційні системи. CRM системи	2
6	Організація електронного туристичного бізнесу	2
7	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2
8	Сучасні системи електронного бронювання й резервування	2
9	Реклама туризму в Інтернет	2
10	Державне регулювання інноваційної діяльності	2
11	Геоінформаційні системи в організації туризму	2
12	Інноваційні проекти в туризмі	4
13	Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі	2
14	Правові аспекти інноваційної діяльності	2
...	Разом	30

7. Індивідуальні завдання

8. Методинавчання

При викладанні дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування разом з проблемними лекціями, міні-лекціями та кейс-методом використовувати роботу у малих групах, презентації, семінари – дискусії, ділові та рольові ігри, метод проектів, розв'язування задач або творчих завдань.

9. Методи контролю

Контрольні заходи для студентів денного навчання включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка і оцінювання знань студентів проводиться в таких формах:

- оцінювання знань студента під час практичних (семінарських) занять;
- виконання розрахунково-графічного завдання;
- проведення проміжного контролю;
- проведення контролю знань за змістовними модулями;
- проведення підсумкового (письмового) іспиту.

Загальна оцінка за змістовий модуль складається з поточних оцінок, яку студент отримує під час практичних (семінарських) занять та оцінок за змістові модулі. Загальна (модульна) оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне оцінок за змістовні модулі, оцінки за виконання індивідуального завдання та оцінки за результатами підсумкового іспиту. Оцінювання знань студента здійснюється під час практичних (семінарських) занять та виконання індивідуальних завдань і проводиться за 4 – бальною

шкалою за такими критеріями:

1. розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається;
2. ступінь засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
3. ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, що винесені на розгляд в аудиторії;
5. логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та роботи висновки.

Оцінювання знань студента проводиться за 4 - бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для одержання оцінки 5 (відмінно) студент повинен:
  - укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
  - викладати теоретичний матеріал чітко, коротко, пов'язано й обґрунтовано;

- вміти оперативно розібратися в запропонованій ситуації, грамотно оцінити її і обґрунтувати ухвалені рішення;
- впевнено відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії й беззауважень з їх боку.

2. Для одержання оцінки 4 (добре) студент повинен:

- укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал обґрунтовано й складно;
- не утруднятися у виборі рішення при аналізі запропонованої ситуації;
- вміти обґрунтувати ухвалені рішення;
- добре відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії.

3. Для одержання оцінки 3 (задовільно) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- розібратися в запропонованій ситуації й розробити пропозиції по її рішенням;
- позитивно відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії;
- допускаються недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні бути правильні.

4. Оцінку 2 (незадовільно) одержують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Знання матеріалу оцінюється за 4 – бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	100	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національну шкалу	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій
2. Науково-методичний комплекс дисциплін (НМКД),
3. інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (1КНМЗД);
4. нормативні документи.

13. Рекомендована література

Базова

1. Ильенкова С.Д. Инновационный менеджмент / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин и др. – М. : Юнити, 2007. – 126 с.
2. Инновационно-развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями / под редакцией Б.З. Мильнера. - М.: ИНФРА-М, 2010. – 675 с.
3. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М.П. Денисенка. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 960 с.
4. Малахова Н.Н. Инновации в туризме и сервисе / Н.Н. Малахова, Д.С. Ушаков. – М.: ИКЦ "МарТ"; Ростов н/Д : Издательский центр "МарТ", 2008. – 224 с.

5. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: монографія / за ред. С.М. Ілляшенка. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2008. – 615 с.
6. Михно М.А. Роль інновацій в туризмі: учебник / М.А. Михно. – М., 2004. – 210 с.
7. Морозов М.А. Информационныетехнологии в социально-культурномсервисе и туризме. Оргтехника: учебник / М.А. Морозов, Н.С. Морозова. – М.: Академия, 2004. – 240 с.
8. Новиков В.С. Инновации в туризме: учеб. пособие для студентоввысш. учебн. заведений / В.С. Новиков. – М.: Издательский центр "Академия", 2007. – 208 с.
9. Севастьянова С.А. Региональноепланированиеиразвитиятуризма и гостиничного хазяйства: учебноепособие / С.А. Севастьянова. – М.: КНОРУС, 2007. – 256 с.
10. Чен Р.Н. Информационныесистемы и технологии в туризме. Программный комплекс "Оверия-Туризм" всех форм обучения : учебноепособие / Р.Н. Чен, В.С. Пономаренко, И.А. Золотарева и др. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2011. – 404 с.

Допоміжна

1. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. Инновационные стратеги развития: учебн. пособие / В.Ю. Воскресенский. – М. : ЮНИТИ – Дана, 2007. – 159 с.
2. Інноваційний розвиток промисловості України: монографія / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін. ; під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К. : КНТ, 2006. – 648 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку / Ю. Г. Козак, Ю.І. Єхануров, В.В. Ковалевський та ін. – К., 2005.– 151 с.
4. Кучеров А.П. Объектноуправление: новационный и инновационный менеджмент в туризме / А.П. Кучеров. – М.: Издательство "Спутник+", 2009. – 208 с.

5. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия : монография / Е.В. Лапин. – Сумы : ИТД "Университетская книга", 2002. – 310 с.
6. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): навч. посібн. О.О. Любіцева. – 3-є вид., перероб. та доп. – К. : "Альтпрес", 2005. – 436 с.
7. Макаренко І.П. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / І.П. Макаренко, Н.М. Копка, О.Г. Рогожин та ін. – К.: Ін-т проблем національної безпеки, 2007. – 520 с.
8. Морозова Е.Я. Экономика и организация предприятий социально-культурной сферы: учебное пособие / Е.Я. Морозова, Э.Д. Тихонова. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 318 с.
9. Никифоров В.И. Сфера туризма: рыночный механизм и система управления / В.И. Никифоров. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2000. – 176 с.
10. Плотникова Н.И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 1: Информационные технологии в турфирме / Н.И. Плотникова. – М.: Советский спорт, 2001. – 320 с.
11. Плотникова Н.И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 2 : Информационные технологии в сфере гостеприимства / Н.И. Плотникова. – М.: Советский спорт, 2001. – 285 с.
12. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навчальний посібник / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К.: Вид-й центр "Академія", 2005. – 25 с.
13. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й.А. Шумпетер. – М.: Прогрес, 1982. – 456 с.
14. Філіпенко А.С. Економічний розвиток сучасної цивілізації : навч. посібн. / А.С. Філіпенко. - 3-є вид., перероб. і допов. - К.: Знання України, 2006. - 316 с.
15. Федулова Л.І. Інноваційна економіка : підручник / Л.І. Федулова. - К. : Либедь, 2006. - 477 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Геоінформаційні системи [Електронний ресурс]. -Режим доступу : <http://www.dataplus.ru/>.
2. Глобальна система бронювання квитків, готелів, автомобілів й ін. - Режим доступу : <http://www.amadeus.ru/>.
3. Інформаційний розділ Всесвітньої туристської організації (ВТО). - Режим доступу : <http://www.world-tourism.org/>.
4. Національний портал Міжнародної інформаційної системи КОМПАСС - Режим доступу : <http://www.kompass-ukraine.com>.
5. Программный комплекс "Оверия-Туризм" для туристических агентств и туроператоров. - Режим доступа : <http://www.overia-tourism.com/>.
6. Сайт інформаційно-аналітичного центра. - Режим доступу <http://www.pravo-law.kiev.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html>
7. Сайт представництва компанії Тревелпорт у Росії Галілео Інтернешнл Сервісез, світовий лідер в області надання послуг з розподілу туристичних ресурсів. Глобальна дистрибутивна система бронювання Galileo. - Режим доступу : <http://www.travelport.com/ru/>.